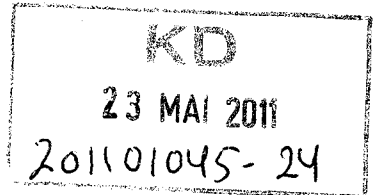

Vår dato	Vår referanse
19.05.11	2011/159-2
Deres dato	Deres referanse
18.02.11	201101045

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

HØRING – UTKAST NY STANDARDAVTALE FOR FORSKNINGS- OG UTREDNINGSOPPDRAK

Etter noen innledende kommentarer vil vi i vårt hørings svar først kommentere punkt 7. i KDs høringsbrev om avtalens anvendelsesområde før vi kommenterer underpunktene i høringsbrevets punkt 5. om hva som reguleres i standardavtalen for forskning og utredning. Avslutningsvis argumenterer vi for å unngå å knytte begrepet "standardavtale" til denne avtalen.

Innledende kommentarer

Hovedforskjellene mellom KDs nye standardavtale for forsknings- og utredningsoppdrag, heretter kalt KDs avtale, og Difis Oppdragsavtale, heretter kalt Difis avtale, er slik vi oppfatter det:

1. Eiendomsretten

I henhold til Difis avtale tilfaller eiendomsretten oppdragsgiver. I henhold til KDs avtale er hovedregelen at oppdragstaker beholder eiendomsretten med mindre annet er avtalt.

2. Retten til å tilgjengeliggjøre resultatene

I henhold til KDs avtale har oppdragstaker rett til å tilgjengeliggjøre resultatene dersom oppdragsgiver ikke har gjort det innen tre uker etter overlevering. I den grad legitime hensyn tilsier det, kan en part kreve utsatt tilgjengeliggjøring. I Difis avtale er dette ikke regulert.

Innenfor begge avtalene er det lagt opp til et bilagssystem hvor det skal fremgå hvilke endringer som er gjort fra malen.

Begge avtalemålene slår fast i avtalenes paragraf 1.1 at konsulenten (Difi) eller oppdragstaker (KD) skal være ansvarlig for et selvstendig sluttprodukt.

Difis avtale:

"Avtalen gjelder levering av tjenester knyttet til utrednings- og utviklingsoppgaver fra Konsulenten hvor Konsulenten skal levere og være ansvarlig for et selvstendig sluttresultat, heretter kalt Oppdraget."

KDs avtale:

"Avtalen gjelder utføring av forsknings- og utredningsoppdrag hvor Oppdragstaker skal levere og være ansvarlig for et selvstendig sluttresultat, heretter kalt Oppdraget, til Oppdragsgiver."

Om KD-avtalens anvendelsesområde

Difi er enig i, slik det står i KD's høringsbrev, at Oppdragsgivere må ta stilling til hvilken avtale som skal benyttes i forkant av et oppdrag. Slik Difi ser det, så er det ikke avgjørende hvem som er oppdragsgiver. Det er formålet med oppdraget som må bestemme hvilken avtalemål som benyttes, og KDs avtalemål kan ikke brukes når oppdragsgiver innenfor rammen av Offentlighetsloven ønsker en konfidensiell rapport. Det kan være et helt legitimt ønske som for eksempel når et departement ønsker undersøkt, etter vitenskapelige metoder, det faglige underlaget for politisk følsomme saker i en utredningsfase.

Departementene har behov for både grunnforskning, anvendt forskning og forskningsbasert rådgivning, og det er ingen etisk eller habilitetsmessig motsetning mellom det å drive forskning i full åpenhet og det å råde et departement på fortrolig basis. De ulike oppdragene krever ulike avtaler.

Siden oppdragsgiver kan ha oppdrag hvor KD – avtalen ikke kan benyttes, må denne avtalen ikke påtvinges offentlige oppdragsgivere. Disse vil selv stå ansvarlig for avtalene de inngår, og det sentrale blir derfor at de for hvert enkelt oppdrag velger den avtalemålen som best ivaretar deres behov. Videre må de vurdere om avtalemålen de velger å bruke også må tilpasses det konkrete oppdraget.

Om vitenskapelig redelighet og akademisk frihet - pkt 3.1

I paragraf 3.1 i KD-avtalen står det at prinsippene om akademisk frihet, slik dette er lovfestet i lov om universiteter og høyskoler av 1. april 2005 nr. 15, skal legges til grunn innenfor rammene av det som er avtalt om emne og metode i denne avtalen.

I henhold til universitets- og høyskoleloven kan det ikke avtales eller fastsettes varige begrensninger i oppdragstakers (forskere) rett til å offentliggjøre resultater utover det som følger av lov eller i medhold av lov.

Setningen i paragraf 3.1 begrenser således KD - avtalens anvendelsesområde. Videre mener vi setningen medfører et unødvendig usikkerhetsmoment om hva mer denne lovhenvisningen kan bety.

Når det i punkt 3.1 skrives at henvisningen til Universitets- og høyskoleloven innebærer at Oppdragstaker ikke kan pålegges at Oppdraget fører frem til en bestemt konklusjon, så oppfatter vi ikke dette som en nødvendig presisering, men snarere som en videreføring og forsterkning av misforståelsen som oppsto i debatten som ble ført i Aftenposten, nemlig at Difi-avtalen tillot at oppdragsgiver kunne pålegge oppdragstaker en bestemt konklusjon.

Som omtalt foran kan en oppdragstaker i henhold til både Difis og KDs avtalemaler paragraf 1.1 ikke pålegges at oppdraget skal føre fram til en bestemt konklusjon. Dette er klar tale som ikke trenger noen presisering.

Vi mener derfor at hele punkt 3,1 første ledd strykes med unntak av første setning om at oppdraget skal gjennomføres i overensstemmelse med anerkjente vitenskapelige og etiske prinsipper.

Om oppdragsgivers medvirkning – pkt 3.3

Kravet om at oppdragsgivers medvirkning skal være fastsatt i bilag 1 er greit. At medvirkningen i skal være i innenfor rammene som følger av punkt 3.1, dvs. i tråd med paragrafen om akademisk frihet i universitets- og høyskoleloven, finner vi problematisk. For hva innebærer det? Betyr det for eksempel at avtalemalen ikke kan benyttes til oppdrag som krever tett kontakt og konfidensiell dialog mellom oppdragsgiver og oppdragstaker?

Vi har tidligere anbefalt at henvisningen til universitets- og høyskoleloven i 3.1 strykes. Uansett om dette tas til følge eller ikke, mener vi ordene "innenfor rammer som følger av pkt.3.1." strykes i punkt 3.3.

Om eiendomsrett og immaterielle rettigheter - pkt 5.1 og pkt 5.2

Eiendomsretten reguleres i utgangspunktet ulikt i KDs og Difis avtalemaler. I henhold til punkt 5.1 kan imidlertid hvilke regler som skal gjelde i forbindelse med rettighetsspørsmål i avtaleforholdet avtales i eget bilag, bilag nr. 6. Difi har ingen innvendinger mot dette punktet.

Difi har heller ikke innvendinger mot punkt 5.2 som gir oppdragstaker retten til å tilgjengeliggjøre resultater for allmennheten etter overlevering til oppdragsgiver. Som vi allerede har uttrykt, vil imidlertid KDs avtalemål pga av dette punktet ikke bli aktuell å bruke på oppdrag hvor offentliggjøring av resultater ikke er ønskelig.

Bruk av begrepet "standardavtale"

Fra Difis nettsider for SSA <http://www.difi.no/statens-standardavtaler-ssa> kan man laste ned hele 14 ulike avtaler. Statens standardavtaler (SSA) dekker kjøp av IT- og konsulenttjenester. Den avtalen som omtales som "konsulentavtalen" i KDs høringsbrev, bærer tittelen "Oppdragsavtalen (SSA-O)".

Statens standardavtale er en avtaleportefølje utviklet over 40 år. Begrepet er godt innarbeidet og både oppdragstakere og oppdragsgivere vet at når de benytter en standardavtale så

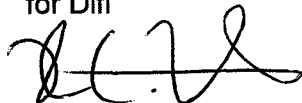
- Er denne utviklet på bakgrunn av langvarig praksis
- Har denne vært på en bred høring
- Er denne harmonisert med øvrige avtaler i porteføljen

Et av poengene med standardavtalene er således at de er regulert likt. KDs avtale ser ganske lik ut, men det er foretatt mange endringer både i kapitteinndeling, innholdet i avtalen (selv det som ikke har med forskning å gjøre) og i bilagsstrukturen. Når Difi i nær fremtid reviderer og oppdaterer standardavtalene, vil KDs avtale avvike ytterligere

fra de øvrige standardavtalene. Difi har allerede erfart at brukerne av avtalemålene har blitt forvirret av begrepsbruken og kontakter Difi om den nye avtalen fordi de forbinder standardavtaler med Difis avtaleportefølje.

Å benytte begrepet "standardavtale" i navnet på den nye forskningsavtalen vil, slik Difi ser det, undergrave det arbeidet direktoratet har nedlagt i å utarbeide en avtaleportefølje som kvalifiserer til å gis navnet statlig standardavtale.

Vennlig hilsen
for Difi

Hans Christian Holte
Direktør